Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2014-2019

Έγγραφο συνόδου

B8-0809/2016

17.6.2016

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνεχεία δήλωσης της Αντιπροέδρου της Επιτροπής / Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας

σύμφωνα με το άρθρο 123 παράγραφος 2 του Κανονισμού

σχετικά με τις σφαγές στο ανατολικό Κονγκό
(2016/2770(RSP))

Charles Goerens, Hilde Vautmans, María Teresa Giménez Barbat, Beatriz Becerra Basterrechea, Ilhan Kyuchyuk, Javier Nart, Urmas Paet, Pavel Telička, Ivo Vajgl
εξ ονόματος της Ομάδας ALDE

B8-0809/2016

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τις σφαγές στο ανατολικό Κονγκό (2016/2770(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό (ΛΔΚ), ιδίως τα ψηφίσματα της 17ης Ιανουαρίου 2008 σχετικά με την κατάσταση στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό και τον βιασμό ως έγκλημα πολέμου[1], της 21ης Φεβρουαρίου 2008 σχετικά με το βόρειο Κίβου[2], της 23ης Οκτωβρίου 2008 σχετικά με τις συγκρούσεις στις περιοχές των ανατολικών συνόρων της ΛΔΚ[3], της 17ης Δεκεμβρίου 2009 σχετικά με τη βία στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό[4], της 13ης Ιουνίου 2012 σχετικά με τη συνέχεια μετά τις εκλογές στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό[5], της 12ης Σεπτεμβρίου 2013 σχετικά με την κατάσταση στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό[6], της 9ης Ιουλίου 2015 σχετικά με τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό (ΛΔΚ), και ιδίως την υπόθεση των δύο κρατούμενων ακτιβιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων Yves Makwambala και Fred Bauma[7], της 17ης Δεκεμβρίου 2015 σχετικά με την προστασία του Εθνικού Πάρκου Virunga (VNP) στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό[8] και της 10ης Μαρτίου 2016 σχετικά με τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό[9],

– έχοντας υπόψη τον Αφρικανικό Χάρτη για τη δημοκρατία, τις εκλογές και τη διακυβέρνηση του 2007, που υπογράφηκε από τη ΛΔΚ στις 29 Ιουνίου 2008, αλλά δεν έχει κυρωθεί από αυτήν, και ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 15 Φεβρουαρίου 2012,

– έχοντας υπόψη την τοπική δήλωση της ΕΕ της 19ης Νοεμβρίου 2015, μετά την έναρξη του εθνικού διαλόγου στη ΛΔΚ,

– έχοντας υπόψη το κοινό ανακοινωθέν τύπου της Αφρικανικής Ένωσης (ΑΕ), των Ηνωμένων Εθνών (ΗΕ), της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και της Διεθνούς Οργάνωσης Γαλλοφωνίας (OIF), της 16ης Φεβρουαρίου 2016, για την αναγκαιότητα ενός πολιτικού διαλόγου χωρίς αποκλεισμούς στη ΛΔΚ και τη δέσμευσή τους να στηρίξουν τους φορείς του Κονγκό στις προσπάθειές τους για την εδραίωση της δημοκρατίας στη χώρα,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Congo Research Group, τον Μάρτιο του 2016, με τίτλο «Ποιοι είναι οι δολοφόνοι του Μπένι;»,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 123 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,

[1] ΕΕ C 41E της 19.2.2009, σ. 83.
[2] ΕΕ C 184E της 6.8.2009, σ. 106.
[3] ΕΕ C 15E της 21.1.2010, σ. 86.
[4] ΕΕ C 286E της 22.10.2010, σ. 21.
[5] ΕΕ C 332E της 15.11.2013, σ. 63.
[6] ΕΕ C 93 της 9.3.2016, σ. 173.
[7] Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2015)0278.
[8] Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2015)0475.
[9] Κείμενα που εγκρίθηκαν, P8_TA(2016)0085.

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι για περισσότερα από είκοσι χρόνια η πλούσια σε ορυκτά βορειοανατολική περιοχή της ΛΔΚ σπαράσσεται από συγκρούσεις στις οποίες συμμετέχουν πολλές κονγκολέζικες αλλά και ξένες παραστρατιωτικές ομάδες (π.χ. οι δημοκρατικές δυνάμεις για την απελευθέρωση της Ρουάντα (FDLR) και οι Συμμαχικές Δημοκρατικές Δυνάμεις/Εθνικός Στρατός για την Απελευθέρωση της Ουγκάντα (ADF/NALU)), οι οποίες επιβάλλουν καθεστώς βίας και τρομοκρατίας στην περιοχή· λαμβάνοντας υπόψη ότι η μείζων ομάδα ανταρτών Μ-23 συνθηκολόγησε στις 7 Νοεμβρίου 2013 και ο φερόμενος ως ιδρυτής της παραδόθηκε στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο (ΔΠΔ)·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι, μετά από μια σύντομη περίοδο ύφεσης, η βία αναζωπυρώθηκε με μια σειρά αποτρόπαιων σφαγών που έλαβαν χώρα τον Οκτώβριο, τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο του 2015, κοντά στις πόλεις Beni, Butembo, Miriki και Lubero, στην επαρχία του βόρειου Κίβου· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με ανακοίνωση που εστάλη στο Agenzia Fides (το πρακτορείο ειδήσεων του Βατικανού) από το Δίκτυο για την Ειρήνη στο Κονγκό (κονγκολέζικη ΜΚΟ), πάνω από 600 άνδρες, γυναίκες και παιδιά έχουν χάσει τη ζωή τους στο διάστημα αυτό και δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι έχουν εγκαταλείψει τα σπίτια τους·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών έχουν δηλώσει ότι η βία συνοδεύεται «από ομαδικές και ύποπτες μετακινήσεις πληθυσμών με την ίδια εθνοτική καταγωγή και γλώσσα, απροσδιόριστης προέλευσης, με πρόθεση την κατάληψη εδαφών και τον διαμελισμό της χώρας» και «τη συστηματική λεηλασία περιουσιακών στοιχείων και φυσικών πόρων»·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη την προφανή απουσία θεσμικών οργάνων (νομοθετικών και δικαστικών), ικανών να λειτουργήσουν σωστά στην περιοχή και να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα που έχουν προκαλέσει αναζωπύρωση της βίας από τον Οκτώβριο του 2014·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη τις υψηλές πολιτικές εντάσεις στη ΛΔΚ καθώς ο πρόεδρος Kabila, που βρίσκεται στην εξουσία από το 2001, δεν έχει ακόμη δηλώσει ότι θα παραιτηθεί στις 20 Δεκεμβρίου 2016, όπως οφείλει σύμφωνα με το Σύνταγμα·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, εάν ο πρόεδρος Kabila προσπαθήσει να παραμείνει στην εξουσία μετά το -προβλεπόμενο βάσει του Συντάγματος- τέλος της θητείας του, η βία μπορεί να ξεσπάσει στη ΛΔΚ σε πολύ μεγαλύτερη κλίμακα σε σύγκριση με ό,τι έχει συμβεί στο Μπουρούντι, και να οδηγήσει στην αποσταθεροποίηση ολόκληρης της περιοχής των Μεγάλων Λιμνών·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 28 Νοεμβρίου 2015, ο πρόεδρος Kabila ζήτησε εθνικό πολιτικό διάλογο χωρίς αποκλεισμούς στο πλαίσιο της προετοιμασίας για τις εκλογές του 2016·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 11 Μαΐου 2016, το Συνταγματικό Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι ο πρόεδρος Kabila μπορεί να παραμείνει νόμιμα στη θέση του μετά τη δεύτερη θητεία του που λήγει στις 20 Δεκεμβρίου 2016, σε περίπτωση που οι εκλογές δεν έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι τότε· λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι τα κύρια κόμματα της αντιπολίτευσης έχουν απορρίψει την απόφαση του Δικαστηρίου·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι με το ψήφισμα 2277 (2016), που εγκρίθηκε ομόφωνα στις 30 Μαρτίου 2016, το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ ανανέωσε την εντολή της MONUSCO έως τις 31 Μαρτίου 2017·

1. καταδικάζει έντονα τις σφαγές και τα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας που συνεχίζονται στο ανατολικό Κονγκό· επισημαίνει την επιτακτική ανάγκη να δοθεί τέλος στην εγκληματική δράση όλων, αδιακρίτως, των ένοπλων ομάδων στις ανατολικές περιφέρειες της χώρας·

2. επιμένει ότι η κατάσταση αυτή δεν θα πρέπει να εμποδίσει τη διεξαγωγή των εκλογών που προβλέπονται από το Σύνταγμα· θεωρεί ότι οι ελεύθερες, διαφανείς και αδιάβλητες εκλογές μπορούν να συμβάλουν στον τερματισμό της τρέχουσας κρίσης στη ΛΔΚ, να καταστήσουν δυνατό έναν πιο ενδελεχή έλεγχο σχετικά με τις εμπορικές συναλλαγές στον εξορυκτικό τομέα και την κακή χρήση των εσόδων από τον εξορυκτικό τομέα και, ως εκ τούτου, να βελτιώσουν την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη ΛΔΚ·

3. εκφράζει την πεποίθηση ότι η ύπαρξη οποιασδήποτε ένοπλης ομάδας αποτελεί εμπόδιο για την ειρήνη στο ανατολικό Κονγκό, καθώς και τη βαθύτατη ανησυχία του σχετικά με τα αυξημένα επίπεδα στρατολόγησης σε εθνοτικά οργανωμένες ομάδες αυτοάμυνας, που επισήμανε ο Ειδικός Αντιπρόσωπος του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ για τη ΛΔΚ στις αρχές του 2016·

4. καλεί την κυβέρνηση της ΛΔΚ να αποκαταστήσει και να ενισχύσει το κύρος του κράτους και το κράτος δικαίου στο δοκιμαζόμενο ανατολικό Κονγκό, ιδίως στους τομείς της διακυβέρνησης και της ασφάλειας, προκειμένου να διευκολυνθεί η επιστροφή των εκτοπισθέντων και η πρόσβαση στην ανθρωπιστική βοήθεια· ζητεί την ταχεία και δυναμική επανεκκίνηση της συνεργασίας μεταξύ της MONUSCO και των ενόπλων δυνάμεων της ΛΔΚ (FARDC), βάσει της συμφωνίας στρατιωτικής συνεργασίας που υπογράφηκε στις 28 Ιανουαρίου στην Κινσάσα, με σκοπό την αποκατάσταση και την εδραίωση της ειρήνης και της ασφάλειας τόσο στην ανατολική περιοχή όσο και σε ολόκληρη τη χώρα·

5. καλεί την κυβέρνηση της ΛΔΚ να διερευνήσει με διεξοδικό και διαφανή τρόπο και να προσαγάγει στη δικαιοσύνη αξιωματούχους φερόμενους ως συνεργούς των ανταρτών και των παραστρατιωτικών ομάδων και υπόπτους για συμμετοχή σε σφαγές στις ανατολικές περιοχές, καθώς και όλους εκείνους που έχουν παραβιάσει τα ανθρώπινα δικαιώματα, σε περίπτωση που το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εξακολουθήσει να ασχολείται με την κατάσταση·

6. καλεί τον Εισαγγελέα του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου να διερευνήσει επίσης τα αποτρόπαια εγκλήματα που διαπράχθηκαν στο βόρειο Κίβου από τον Οκτώβριο του 2014 και να ασκήσει δίωξη κατά των βασικών υπευθύνων, διασφαλίζοντας ότι θα συμπεριληφθούν οι επικεφαλής των παραστρατιωτικών ομάδων και όσοι φέρουν ευθύνη για σφαγές, σεξουαλική βία, εγκλήματα πολέμου και εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας·

7. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στην Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για τις Εξωτερικές Υποθέσεις και την Πολιτική Ασφαλείας, στον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ, στην Αφρικανική Ένωση, στον πρόεδρο, τον πρωθυπουργό και το κοινοβούλιο της

ΛΔΚ και στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση Ίσης Εκπροσώπησης ΑΚΕ-ΕΕ.